

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Īpašā administratora amata kandidāta atlases kārtība" anotācija

Nosaukums	Īpašā administratora amata kandidāta atlases kārtība
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Segto obligāciju likuma 65. panta otrā daļa
Mērķis un būtība	<p>Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra direktīvas 2019/2162 par segto obligāciju emisiju un segto obligāciju publisko uzraudzību un ar ko groza direktīvas 2009/65/EK un 2014/59/ES prasību pārņemšanai Saeima 2021. gada 27. maijā pieņēma Segto obligāciju likumu (turpmāk – Likums).</p> <p>Likuma XIV nodaļa nosaka īpašā administratora darbības aspektus, tai skaitā 65. panta otrajā daļā ietverts deleģējums Latvijas Bankai noteikt īpašā administratora amata kandidāta atlases un kandidāta piemērotības izvērtēšanas kārtību un šādai izvērtēšanai nepieciešamo informāciju.</p> <p>Likuma 65. panta pirmā daļa nosaka konkrētu profesiju pārstāvjus, kuri var uzņemties īpašā administratora lomu segto obligāciju programmas pārvaldīšanā. Tās ir personas, kurām saskaņā ar Kredītiestāžu likumu ir tiesības būt par kredītiestāžu likvidatoriem:</p> <ul style="list-style-type: none">- zvērināti advokāti;- zvērināti revidenti;- komercsabiedrības, kuru pamatnodarbošanās veids ir audita pakalpojumi (turpmāk – zvērinātu revidentu komercsabiedrība). <p>Šobrīd ir spēkā un minēto deleģējumu noteikt īpašā administratora amata kandidāta atlases kārtību izpilda Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2021. gada 22. jūnija normatīvie noteikumi Nr. 75 "Normatīvie noteikumi par īpašā administratora amata kandidāta atlasī, kandidāta piemērotības izvērtēšanas kārtību un izvērtēšanai nepieciešamo informāciju" (turpmāk – noteikumi Nr. 75).</p> <p>Savukārt saskaņā ar Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai izdotie ārējie normatīvie akti, vadlīnijas un ieteikumi piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas ārējie normatīvie akti, vadlīnijas vai ieteikumi, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Latvijas Banka ir izstrādājusi noteikumu projektu "Īpašā administratora amata kandidāta</p>

	<p>atlases kārtība" (turpmāk – noteikumu projekts), kas nosaka īpašā administratora amata kandidāta, kuru ieceļ Likumā noteiktajos gadījumos, lai pārvaldītu segto obligāciju programmu kredītiestādes (emitenta) vietā, atlases un kandidāta piemērotības izvērtēšanas kārtību un šādai izvērtēšanai nepieciešamo informāciju (turpmāk – kandidātu atlases process). Noteikumu projekts pēc tā pieņemšanas aizstās noteikumus Nr. 75.</p> <p>Lai Latvijas Banka varētu pieņemt lēmumu par atbilstošāko kandidātu īpašā administratora amatam, nepieciešama arī Latvijas Zvērinātu advokātu padomes (turpmāk – Advokātu padome), Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas (turpmāk – Revidentu asociācija) un citu profesionālo apvienību pārstāvju (piemēram, Mediācijas padomes), Maksātnešpējas kontroles dienesta un tiesībsargājošo iestāžu (turpmāk visi nozaru pārstāvji kopā – iesaistītās puses) aktīva iesaiste kandidātu atlasē un informācijas sniegšanā par kandidātiem.</p> <p>Līdz ar to, lai nodrošinātu atbilstošu īpašā administratora kandidātu atlasī, ievērojot likumdevēja noteikto deleģējumu, nepieciešams izdot noteikumus.</p>
<p>Legitīmais mērķis</p>	<p>Noteikumu projekts paredz apjomīgas informācijas iegūšanu par īpašā administratora amata kandidātiem, līdz ar to Latvijas Bankai būs pietiekamas iespējas izvēlēties amatam atbilstošāko kandidātu. Papildus Latvijas Banka iegūs informāciju arī no Finanšu ministrijas uzturētās informācijas sistēmas. Saskaņā ar Revīzijas pakalpojumu likuma 35.¹ pantā noteikto Finanšu ministrija veic zvērinātu revidentu un zvērinātu revidentu komercsabiedrību revīzijas pakalpojumu kvalitātes kontroli. Iegūtos datus Finanšu ministrija apkopo tās uzturētā informācijas sistēmā. Savukārt Latvijas Banka, pamatojoties uz savstarpējo starpresoru vienošanos ar Finanšu ministriju, var iegūt datus no ministrijas uzturētās informācijas sistēmas. Īpašā administratora amata kandidātu atlases procesā Latvijas Banka iegūs šādus datus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - novērtējumu par zvērināta revidenta un zvērinātu revidentu komercsabiedrības iekšējās kvalitātes kontroles sistēmas vides funkcionalitāti prakses līmenī; - Finanšu ministrijas zvērinātam revidentam un zvērinātu revidentu komercsabiedrībai piemērotajām sankcijām, ja tādas ir piemērotas. <p>Konkrētais datu apjoms, ko Latvijas Banka iegūs no Finanšu ministrijas uzturētās informācijas sistēmas, veicinās izpratni par konkrētā zvērināta revidenta un zvērinātu revidentu komercsabiedrības darbību. Vienlaikus Latvijas Banka norāda, ka iegūtie dati tiks</p>

	<p>vērtēti kopsakarā ar pārējo informāciju, kas tiks iegūta kandidātu atlases procesā, nevis atrauti no tās.</p> <p>Noteikumu projekta pieņemšana ir nepieciešama (tam ir leģitīms mērķis), lai tiktu aizsargātas ieguldītāju un kreditoru intereses, izveidojot pārskatāmus īpašā administratora amata kandidātu atlases kritērijus un nosakot vērtējamās informācijas apjomu. Noteikumu projekts skaidri nosaka iesaistīto pušu lomu īpašā administratora amata kandidātu atlases procesā. Lai arī noteikumu projektā noteiktās prasības iesaistītajām pusēm rada papildu slogu, attiecīgi nosakot pienākumu koordinēt kandidātu pieteikšanos un sniegt Latvijas Bankai konkrēta satura informāciju, tomēr Latvijas Bankas ieskatā šādas prasības tikai veicinās kvalitatīvāku kandidātu atlasī. Turklāt iesaistītās puses noteikumu projektā noteiktos pienākumus sāks veikt vienīgi tad, kad būs izsniegta pirmā atļauja segto obligāciju programmas īstenošanai, kā arī turpmākā informācijas sniegšanas regularitāte nebūs biežāka par vienu reizi gadā. Vienlaikus noteikumu projektā ietvertais regulējums veicinās potenciālo ieguldītāju un segto obligāciju kreditoru uzticību Latvijā noteiktajam regulējumam segto obligāciju jomā. Latvijas Bankas ieskatā īpašā administratora amata kandidātu atlases pārskatāmība ir arī galvenais sabiedrības ieguvums attiecībā pret iesaistīto pušu likumisko interešu ierobežojumu.</p> <p>Līdz ar to noteikumi tiek izdoti ieguldītāju un segto obligāciju kreditoru interešu aizsardzībai.</p>
Samērīgums	<p>Likumā normas īpašajam administratoram nosaka plašas pilnvaras segto obligāciju programmas pārvaldīšanas jomā, jo īpašais administrators stājas emitenta vietā, ja tam ir noteikti kādi darbības ierobežojumi, ir uzsākta emitenta likvidācija vai pasludināts emitenta maksātnespējas process u. tml. Līdz ar to Latvijas Bankas izvēlētajam kandidātam jābūt pietiekami pieredzējušam, kvalificētam un ar skaidru pasākumu plānu segto obligāciju programmas pārvaldīšanas procesa vadīšanai. Turklāt īpašajam administratoram ir jārikojas ieguldītāju un segto obligāciju kreditoru interesēs, lai panāktu pēc iespējas pilnīgāku visu segto obligāciju prasījumu izpildi. Noteikumu projektā ietvertās prasības veicinās šā mērķa, proti, atlasīt atbilstošāko kandidātu, kurš var efektīvi īstenot Likumā īpašajam administratoram noteiktās tiesības un pienākumus, sasniegšanu. Līdz ar to noteikumu projekts ir piemērots leģitīma mērķa sasniegšanai.</p> <p>Atbilstošākais veids, kā noteikt juridiski saistošu kārtību Latvijas Bankai un iesaistītajām pusēm īpašā administratora kandidātu atlasei, ir izdot noteikumus. Citas</p>

alternatīvas, piemēram, ieteikumi, šā jautājuma neregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai nebūtu efektīvas, jo tās nebūtu juridiski saistošas iesaistītajām pusēm, līdz ar to tas varētu apgrūtināt nepieciešamās informācijas iegūšanu un atbilstošas īpašā administratora amata kandidātu atlases veikšanu.

Noteikumu projektā noteiktās prasības ir samērīgas attiecībā pret iesaistīto pušu likumisko interešu ierobežojumu, jo normas ir veidotas tā, ka iesaistītajām pusēm ir tikai jāorganizē pieteikšanās amatam, nevis pašām jāvērtē kandidāti atbilstoši noteikumu projektā noteiktajiem kritērijiem. Noteikumu projekts paredz pienākumu iesaistītajām pusēm sniegt Latvijas Bankai noteikta satura informāciju, piemēram, informāciju par piemērotajiem disciplinārsodiem, kandidātu kvalifikāciju u. c. Noteikumu projekts neparedz pienākumu iesaistītajām pusēm vākt vai apkopot tādu informāciju, kas nav to rīcībā. Latvijas Bankai iesniedzamo konkrētā satura informāciju iesaistītās puses iegūst, izpildot konkrētās nozares darbību regulējošās prasības. Vienlaikus noteikumu projekta 15. punkts paredz, ka Advokātu padome un Revidentu asociācija sāks sniegt īpašā administratora amata kandidātu sarakstu ar brīdi, kad Latvijas Banka būs izsniegusi pirmo atļauju segto obligāciju programmas īstenošanai (Latvijas Banka par šo faktu iesaistītās puses informēs). Līdz ar to kandidātu saraksts nebūs jāsniedz uzreiz pēc noteikumu projekta pieņemšanas.

Noteikumu projektā noteiktās prasības ir samērīgas arī pret īpašā administratora amata kandidātiem, ņemot vērā, ka pieteikšanās amatam ir paša kandidāta brīva izvēle. Turklāt iegūstamās informācijas apjoms ir tāds, lai gūtu priekšstatu par kandidāta kvalifikāciju, pieredzi, reputāciju un organizatoriskajām iespējām nodrošināt segto obligāciju programmas pārvaldīšanu. Savukārt īpašā administratora amata kandidātu viedokļu apkopošana un aicināšana uz pārrunām ir nozīmīgs atlases procesa posms, lai gūtu pēc iespējas pilnīgāku priekšstatu par kandidāta spēju izpildīt no Likuma izrietošos pienākumus un realizēt Likumā noteiktās tiesības.

Respektīvi, noteikumu projekts kopumā un tajā ietvertās tiesību normas atbilst samērīguma principam, jo, pirmkārt, ar noteikumu projekta ieviešanu tiek sasniegts leģitīmais mērķis (ieguldītāju un segto obligāciju kreditoru interešu un kopumā sabiedrības labklājības aizsardzība). Otrkārt, nav iespējams pēc būtības īstenot ieguldītāju un segto obligāciju kreditoru interešu aizsardzību ar citiem līdzekļiem, kā arī nepastāv tādi alternatīvi līdzekļi, kas sasniegtu leģitīmo mērķi tādā pašā kvalitātē. Treškārt,

	sabiedrības labums no noteikumu projektā ietverto prasību piemērošanas būs lielāks par nelielu papildu slogu un resursu ieguldījumu, kas iesaistītajām pusēm varētu rasties ar uzliktajiem pienākumiem, un tos atsver sagaidāmie ilgtermiņa ieguvumi stabilāka finanšu sektora veidā.
Spēkā stāšanās	Atbilstoši Latvijas Bankas likuma 8. panta otrajai daļai – nākamajā dienā pēc noteikumu publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Nav ietekmes uz Latvijas Bankas budžetu.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Salīdzinājumā ar spēkā esošajiem noteikumiem Nr. 75 noteikumu projekts neparedz izmaiņas administratīvā sloga un izmaksu kontekstā.
Saistītie dokumenti	Ar noteikumu projektu saistītie dokumenti: 1) Likums; 2) noteikumi Nr. 75.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Nav nepieciešama.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Noteikumu projekts tiks publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība. Vienlaikus noteikumu projekts tiks nosūtīts Latvijas Finanšu nozares asociācijai, Revidentu asociācijai, Advokātu padomei, Maksātnespējas kontroles dienestam, Finanšu ministrijai un Tieslietu ministrijai iebildumu un priekšlikumu sniegšanai. Noteikumu projekts tiks iesniegts izskatīšanai Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē.
Saskaņošanas rezultāti	Saskaņošanas procesā un sabiedrības līdzdalības gaitā saņemto priekšlikumu un iebildumu apkopojums par noteikumu projektu tiks aktualizēts pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma.